

Forfatter: Oehlenschläger, Adam

Titel: Udrag fra Poetiske Skrifter I

Citation: Oehlenschläger, Adam: "Poetiske Skrifter I", i Oehlenschläger, Adam: *Poetiske Skrifter I*, udg. af H. TOPSØE-JENSEN, 1926-1930, s. 297. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-oehl01val-shoot-idm139633868874352/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter I

(1774). »Sander [d. e. Skuespilleforfatteren Chr. Levin Sander (1756—1819)] laante mig nogle af Goethes Værker, med faderlig Advarsel om Forsigtighed, som om det havde været Krudt og Kugler, eller giftige Medicamenter, der ligesaa let kunde skade, som gavne; og med stor Nysgjerrighed bragte jeg Werthers Leiden og Götz von Berlichingen med hjem.« (»Erindringer«, I, S. 140; en udførlig Omtale af »Werther« smst. S. 142—145).

- 48 *Saa dugbesprængte staae de Roser her.* Digtene S. 48—69 er trykt efter »Poetiske Skrifter«, I, udkommen Juli 1805; deres indbyrdes Rækkefølge er Originaludgavens. — *Saa dugbesprængte staae etc.* I Syngespillet »Freias Altare (skrevet 1803) synges denne Sonet i anden Akts anden Scene af Elskeren, Billedhuggeren Gulielmo. Trykt første Gang i Foersoms Nyaarsgave for Skuespilvendere 1805 (1804); anden Gang i »Poetiske Skrifter«, hvis Tekst nærværende Udgave følger.

I dem forgifter Eros sine Pile Sm. Bøtchers Digt »I Foræret« (»Nu gløder i Rosen Eros sin Pile«).

- 49 *Knud den Store.* Emnet formentlig fra Mallings »Store og gode Handlinger af Danske, Norske og Holstenere«, 1783, S. 8—9; det er allerede behandlet i et normannisk Digt af Geffrei Gaimar, der henlægger Optrinnet til Themsens Bred ved Winchester. Oehl. byggede 1839 Slutningsscenen af Tragedien »Knud den Store« over sit Digt.

Eadrik Eadrik Streona, engelsk Høvding; hans Foræderi afgjorde Slaget ved Ashington, og Krøniken beskyldte ham for at have myrdet Kong Edmund paa Knuds Befaling Nov. 1016. Se Tragedien »Knud den Store«, Akt I—II.

Ulf Ulf Jarl dræbtes i Set. Lucie-Kirke i Roskilde 1027; se »Knud den Store«, Akt III.

- 52 *Den gamle Kiæmpe Comets.* Afattelsestid: Vilh. Andersen (»Oehl.s Ungdomsdigtning«, 1904, S. XXXIX) formoder, at Digtet er fremkaldt af Solfør mørkelsen d. 17. August 1803, som Oehl. forresten sov

fra »Erindringer« I, S. 225—226). Trykt første Gang i »Den danske Tilskuer«, 1803, No. 64—65, ²⁹/₈; optaget med enkelte Ændringer i »Poetiske Skrifter« I, hvis Tekst nærværende Udgave følger. Digtets Udgangspunkt er Middelalderens Betragtning af Kometer som Forvarsløse om Guds Straffedomme, Krig og Ulykker; deres Hale blev for Fantasiens et vældigt luende Ris. Hertil kommer senere Tidens Frygt for, at Sammenstødet mellem en Komet og Jorden skulde forårsage Jordens Undergang. Se Indl. S. VIII og Hauch: »Afhandlinger og æsth. Betragtninger«, Ny Række, 1869, S. 34—36.

- 55 *Wiedewelt*. Billedhuggeren Johannes Wiedewelt (1731—1802), hvis sidste Aar havde været hjemløst af Sygdom og Nød, druknede sig i Sortedamssøen den 17. Dec. 1802. Oehls Mindedigt tryktes første Gang i »Den danske Tilskuer«, 1803, No. 5, ²⁰/₂, og blev med et Par Smaaændringer optaget i »Poetiske Skrifter« I, hvis Tekst nærværende Udgave følger.
- 56 *Zefir Vestenvinden*.
- 57 *Hist paa Friheds-Støtten Lærken slaar*. I »Tilskueren« lød denne Linie: »Hist paa Støtten Nattergalen slaar«. Rettelsen er ikke mindst foretaget af Hensyn til Naturhistorien!
- 58 *Troskab* den af de fire allegoriske Statuer, som skuldes Wiedewelt; hans sidste større Arbejde (1797). Petrarca's Canzone. Oversættelsen af Petrarca's Canzone »Chiare, fresche e dolci acque« er foretaget efter A. W. Schlegels tyske Oversættelse i »Blumensträuze italienischer, spanischer und portugiesischer Poesie«, 1804. Trykt første Gang i »Den danske Tilskuer«, 1804, No. 40, ¹¹/₅; nærværende Udgave følger den noget ændrede Tekst i »Poetiske Skrifter« I. *Vauchuse*, By i Sydøst-Frankrig, Øst for Avignon, var Petrarca's Opholdssted efter 1337; Digtet er rettet til Laura, Genstanden for hans ridderlige Tilbedelse.
- 59 *Jal det vil sig føye!* Saaledes »Den danske Tilskuer«; i »Poetiske Skrifter« har Verset ved en Trykfejl faaet en Stavelse for meget: »Jal det vil vel sig føye«.